

ANTON WEET WEL RAAD!

(Die Rossenkur)

Vrolijk spel van het land in drie bedrijven

door

HANS NADERER

In het Drents

Kruus of munt

Vertaald door

H. Karstens

Omgezet en bewerkt naar het Nederlands

door

Jan ten Hove

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ANTON WEET WEL RAAD! – DIE ROSSENKUR** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS NADERER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Jans Dubbelink - boer

Bertha - zijn vrouw

Christa - hun dochter

Irene Flink - een stadse deerne

Anton Strieker - handelt in alles

Evert Koopman - buurman

Willem Velthuis - gemeenteraadslid

Siem Jonker - zoon van andere buurman, jonge boer

Dieks - knecht bij Dubbelink

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

Als het doek opengaat komt Dieks op, kijkt wat rond, gaat naar de tafel.

Dieks: Ik meende dat we koffie gingen drinken. Ik zie nog niets.

Bertha: *(hoort dit ook en komt op met koffie en een grote schaal vol eigengebakken koeken)* Hier is het al... *(zet alles op tafel en giet de koffie in)* Jullie mannen hoeven maar te roepen en het staat al klaar.

Dieks: Ik ben ook wel blij dat ik man ben.

Bertha: Hier, proef dit eens. Eigens gebakken.

Dieks: *(neemt een grote koek)* Hmm... Dat smaakt goed. *(Christa komt op met nog een schaal koeken)*

Christa: Kijk eens aan, Dieks... *(zet de schaal op tafel)*

Dieks: Volgens mij overdrijven jullie nu. *(neemt wel een nieuwe koek)*

Christa: *(fel, drinkt met Bertha koffie en eet ook een koek)* Waar zal de boer zijn? In de stad natuurlijk. Hij is met zijn kameraad in de auto naar de stad gereden. Hij had weer geluk dat die hem heeft meegenomen.

Dieks: Maar de boer had ook veel te doen in de stad.

Bertha: Ja... de laatste tijd rijdt Jans nogal vaak naar de stad. Ja... hij zit wel in veel besturen en daar zal hij ook wel druk mee zijn, maar ik vraag me toch wel eens af wat hij daar steeds in de stad moet doen. Maar afijn... dat is zijn zaak.

Dieks: Maar dat is juist niet goed, dat de boerin hem zo zijn gang laat gaan. Ik spreek hem wel eens en ik meen, alles heeft zo zijn grenzen.

Bertha: *(kijkt vragend naar Dieks)* Ja... wat bedoel je daar eigenlijk mee, Dieks?

Dieks: Hij is anders dan anders hier in huis. *(afwerend)* Ja... ik heb niets gezegd hoor... mij gaat dat helemaal niets aan. Ik doe mijn werk en al dat andere moet maar gaan zoals het gaat.

Scène 2

Irene: (*jonge vrouw komt op in ochtendjas/echte stadse*) Goede-morgen allemaal...

Bertha: Goedemorgen, juffrouw. De koffie is al klaar, Christa zal het jou dadelijk brengen.

Irene: (*zeer beweeglijk*) Vanaf morgen, vrouw Bertha, zou ik graag thee hebben. Dat gaat toch?

Bertha: Smaakt onze koffie jou niet?

Irene: O... ja... dat wel, maar het is meer vanwege de slanke lijn.

Bertha: (*lachend*) Ach zo... maar juffrouw Irene, dat heb jij toch niet nodig? Kijk eens naar mij...

Christa: (*scherp*) Wij hebben zulke middelen niet nodig. Onze vermageringskuur is onze arbeid. Hard werken, dan blijf je slank.

Irene: Ieder doet het op zijn eigen wijze. (*loopt op tenen naar tafel en kriebelt Dieks in de nek*)

Dieks: (*hier niet van gediend, boos*) Jij zou je moeten schamen hier zo te lanterfantent...

Irene: (*spottend lachend*) Ho... Ho... niet direct zo tekeer gaan, brombeer. In de stad is zoiets heel gewoon. Omwille van jullie kan ik me toch niet zo ouderwets aankleden. (*naar koek wijzend*) Wat is dat dan?

Christa: (*pakt koek en presenteert haar een zwart verbrande koek*) Wil je er één proberen?

Irene: Nee, dank je wel... Dat is niet goed voor mijn lijn...

Bertha: (*heeft ondertussen koffie gehaald voor Irene, tot Christa*) Hier, breng de koffie naar haar kamer. (*Christa brengt koffie weg*) Juffrouw Irene, laat de koffie niet koud worden.

Irene: (*gaat weg*) Ik ga al... en vergeet niet, vanaf morgen graag thee.

Bertha: (*knikt*) Komt goed.

Irene: (*komt terug*) Wat ik nog vragen wilde. Waar is de boer eigenlijk?

Bertha: Naar de stad.

Irene: (*doet heel verbaasd*) En hij heeft mij helemaal niet meegenomen?... Ik wilde nog verschillende inkopen doen.

Dieks: (*grof*) Ik denk dat onze boer dat hier zelf wel bezorgt.

Irene: (*tot Bertha*) Als hij terugkomt, zeg het me dan. Tot zo... lieve mensen... (*af*)

Dieks: (*kijkt haar mopperend na*) Foei, wat laat dat mens een lucht achter.

Christa: (*is ondertussen teruggekomen*) Nou... Dieks... dat is heel wat anders dan onze lucht in de koestal.

Dieks: Maar geef mij die lucht maar van de koestal. *(gaat staan en strekt zich uit)* Als ik alleen dat mens al zie, dan lust ik al niets meer. *(gaat af)*

Bertha: *(ruimt tafel af)* Ik begrijp niet waarom Dieks altijd zo humeurig is als hij die Irene ziet?

Christa: Daar zal hij zijn reden wel voor hebben. Dieks is lang niet zo dom als jij denkt. Dat is alleen zijn buitenkant.

Bertha: Maar hij mag die stadse juffrouw niet.

Christa: Het was ook ontzettend dom van ons, dat we die persoon hier in huis hebben genomen.

Bertha: Dat kan wel zijn, maar laten we blij zijn dat zij er is. Dat brengt tenminste nog geld op.

Christa: Het was veel beter geweest dat we een ouder echtpaar genomen hadden, dan zo'n stadse juffer, die niets anders in de kop heeft dan de mannen het hoofd op hol brengen.

Bertha: *(lacht)* Aha... is het dat... Ben jij soms bang voor jouw Siem?

Christa: Oh nee, om Siem niet... Daar heeft ze met haar kunsten geen schijn van kans...

Bertha: O, jij denkt aan Dieks. Oja... Zij is een paar maal met hem mee geweest op de wagen, maar zij is toch niet zo dom om met een knecht om te gaan?

Christa: Met een knecht vast niet. Daar is ze veel te slim voor.

Bertha: Dan zou ik niet weten voor welke man zij nog gevaarlijk kan zijn.

Christa: Zo... en dat weet jij niet?????

Bertha: Daar zijn hier toch niet meer mannen in huis?

Christa: Zo... en vader dan ... is dat geen man?

Bertha: *(gaat even zitten)* Je vader??? Onze Jans??? Die bedoel je? *(lacht vrolijk)* Nee hoor... maar, Christa, hoe kom je eigenlijk op dat idee... *(lacht)* Ha, ha... onze Jans en die juffrouw Irene!!!

Scène 3

Irene: *(komt even terug)* Is de boer al terug?

Christa: *(tot Bertha)* Zie je nou wel... Zij vraagt alweer naar hem.

Bertha: Nee nog niet... maar ik denk dat hij zo dadelijk wel terugkomt.

Irene: Ik ga nu wat buiten zitten. Christa kan dan mijn kamer wel schoonmaken? *(gaat weer af)*

Bertha: *(lachend)* Wat jij toch ook allemaal voor onzin vertelt, Christa. Onze Jans en juffrouw Irene. Ha... Hij is blij als hij even uit kan rusten. Ga maar snel de kamer schoonmaken.

Christa: Nou als het moet, dan moet het, maar ik vind er niets aan. *(gaat af)*

Scène 4

Anton komt op met tas met allerhande spullen.

Anton: Is de boer er ook?

Bertha: Iedereen vraagt op het ogenblik naar de boer. Hij komt er zo aan.

Anton: Ja, ik liep hem namelijk in de stad tegen het lijf en hij zei dat hij gelijk hierheen zou komen.

Bertha: Oh... maar ik denk dat hij zo wel terugkomt.

Anton: *(haalt grote pot uit de tas)* Ik heb voor de boer een pot beste zalf meegebracht voor dat jonge paard. Ja, dat heeft hij mij gezegd. Hij wou nog graag even doorgaan met smeren want die juffrouw Irene wil zo graag met het paard rijden.

Bertha: Zorg er dan voor dat het paard zo gauw mogelijk weer beter wordt.

Anton: Daar hoeft je geen zorg over te hebben. Anton Strieker heeft nog nooit een paard of een koe laten creperen. Dat laat ik aan de veedokter over. Je zult eens zien hoe wonderbaarlijk goed deze zalf helpt.

Bertha: Ik wou dat ik voor mijn voeten ook zo'n heilzaam zalfje kon krijgen. Dat wordt al maar slechter. Soms dan kan ik wel schreeuwen van de pijn.

Anton: Ik zal je eens wat zeggen, Bertha. Probeer het ook eens met deze zalf. Gerrit Hendrik Brooks z'n vrouw heeft wel tien jaar een los been gehad. Ze heeft maandenlang deze zalf gebruikt en het was helemaal genezen... Nou...?

Bertha: Geef mij dan ook maar zo'n pot. Als dat bij mij ook helpen mag.

Anton: *(rommelt wat in de tas en krijgt nog een pot, geeft deze aan)*

Bertha) Beterschap dan, Bertha. Je moet maar zo rekenen: Wat voor het vee goed is, is ook goed voor de mensen. Dat heb ik al wel duizend keer geprobeerd!

Bertha: (*geeft hem geld*) Daar, kijk dan eens aan.

Anton: (*overdreven*) Dank je wel, Bertha... Dank u...

Bertha: (*haalt fles*) Hoe is het met de dorst?

Anton: Giet er maar één in, ik heb zo'n droge keel. Ben de hele weg van de stad naar hier gelopen. D'r joegen er genoeg langs, maar voor stoppen was geen tijd. (*drinkt glas*) Gezondheid, Bertha... En dat je weer nieuwe voeten krijgt. (*Christa is opgekomen met wasgoed en luistert mee*) Ik hoop dat het met dat proces ook goed gaat.

Bertha: Wat voor een proces?

Anton: Nou ik vermoed dat de boer, wegens dat geschil met de buurman over de schuur die op de scheidslijn staat, naar de advocaat is geweest in de stad. Waarom zou hij anders bij die man moeten zijn.

Christa: (*komt nader bij*) Mijn vader is daar bij de advocaat geweest?

Anton: Dat denk ik wel. Ik ben hem tegengekomen toen hij bij de advocaat vandaan ging en naar de tandarts wou.

Bertha: (*verbaasd*) Wat moet Jans toch in vredesnaam bij de tandarts?

Anton: (*haalt schouders op*) Dat zal je hem zelf moeten vragen. (*Christa gaat verbaasd af. Anton drinkt glas leeg*) Ik ga even bij Dieks in de stal kijken. Als de boer komt, roep me dan... (*gaat af*)

Christa: (*komt terug*) Dat is allemaal de schuld van die daar. (*wijst naar achter*) Dat mijn vader op zijn oude dag nog nieuwe tanden laat inzetten. Tjonge... jonge...

Bertha: Och. Jans heeft eigenlijk groot gelijk. Hij kon de laatste tijd ook al zo slecht bijten en hij klaagde ook over maagpijn. We moeten die juffrouw Irene eerder dankbaar zijn, dat ze zo op zijn gezondheid let.

Christa: (*hoofdschuddend*) Ook nog dankbaar zijn. Mijn moeder wil het ook niet begrijpen. Ze komt er wel achter, maar dan is het te laat.

Bertha: (*boos*) Ga toch aan het werk, deerne. Jij hebt altijd wat aan te merken op die juffrouw Irene.

Scène 5

Jans komt op, netjes gekleed met verschillende pakjes bij zich.

Christa: Hè... Hè... daar is hij weer!!! Waar was je ergens?

Jans: (*mopperig*) Hou je mond... Dat gaat jou helemaal niets aan.

Christa: Foei... foei... wat is mijn vader de laatste tijd toch altijd mopperig. Maar helaas niet tegen alle mensen.

Jans: Hoe bedoel je dat?

Christa: Mijn vader heeft me zeker wel begrepen.

Jans: Och wat... domme praat.

Bertha: *(langzaam, rustig)* Wat moest jij eigenlijk bij de tandarts, Jans?

Jans: Wie was er bij de tandarts?

Bertha: Jij... Jans.

Jans: Ik zou ook wel willen weten wat ik bij de tandarts zou doen! Maar daarover ben ik toch geen verantwoording verschuldigd. Of wel dan...?

Scène 6

Dieks: *(komt op)* Boer, ga eens mee. Dat been van het paard bevalt mij niets. *(Irene komt, nog steeds in ochtendjas, langzaam op. Als Jans haar ziet dan verandert hij opeens helemaal. Met open mond staart hij haar aan)* Ha... daar komt die ook al weer aan. *(tot Jans)* Jouw paard is op het ogenblik belangrijker dan die daar!

Jans: *(kort af)* Zit niet te drammen over dat paard. De stal is jouw werk en niet de mijne. *(Dieks met woedende blikken op Irene af. Irene gaat dansend op Jans af. Jans erg verlegen)* Ik wens je ook een goede morgen, juffrouw Irene.

Irene: *(plaagt hem)* Jij ondeugd... Je had me toch beloofd om me mee te nemen naar de stad.

Jans: Natuurlijk... natuurlijk... maar ik moest heel onverwachts weg en daarbij had ik allemaal zakelijke dingen te doen, daar had je niets aan.

Irene: *(met waarschuwend vinger)* Wij kennen die zakelijke aangelegenheden van jou wel. Nietwaar moeder Bertha?

Jans: *(geeft Irene een pakje, beetje verlegen)* Ik heb me veroorloofd wat voor je mee te brengen uit de stad.

Irene: Voor mij?? *(Jans knikt, wat lachend. Irene opent het pakje)* Oh... wat mooi gekleurd. Wat heb je toch een goede smaak!

Jans: *(vleiend)* Heb ik het getroffen?

Irene: Oh ja... *(tot Bertha)* Maar kan ik dit eigenlijk wel aan-nemen?

Bertha: *(verbaasd)* Natuurlijk wel, waarom niet? *(Irene hangt mooi gekleurde stof om)*

Jans: *(zoet)* Met die gekleurde stof ben je nog mooier... veel mooier!

Bertha: *(langzaam, vragend)* Wat heb je voor mij meegebracht, Jans?

Jans: *(kijkt wat nors en geeft ook pakje (pantoffels))* Ik heb voor jou een

paar pantoffels meegebracht. Voor je voeten, want daar zit je altijd over te klagen.

Bertha: *(doet blij verrast)* Och... Och... wat ben jij toch ook een goede kerel. Ik trek ze direct aan. *(doet dit)*

Jans: *(terwijl Bertha de pantoffels aantrekt, geeft Jans snel een pakje aan Irene, wat fluisterend)* Ik heb nog wat voor je meegebracht, juffrouw.

Irene: Mijn lieve... och, och, meneer Dubbelink. *(Christa heeft dit alles kwaad gevolgd)*

Bertha: *(heeft ondertussen de pantoffels aan)* Ah... wat zijn deze lekker warm. *(heeft pijp voor Jans)* Hier is je pijp, Jans. Ik heb hem al gestopt!

Jans: *(scherp)* Ik rook geen pijp meer.

Bertha: *(heel verbaasd)* Waat... jij en geen pijp meer??? Dat is toch niet te geloven.!!

Jans: *(met blik op Irene)* Die rook die stinkt zo, dat is niet fijn hier in huis.

Irene: Maar zo heb ik dat gisteren helemaal niet bedoeld. Die pijp laten liggen, doe je toch niet om mij?

Jans: Nee... Nee... maar je hebt wel groot gelijk, juffrouw Irene, zo'n stinkende pijp verpest hier de hele lucht.

Irene: *(strijkt hem langs de wang)* En jij bent ook al zo glad geschoren. *(ruikt)* Zo...zo en een lekker geurtje gebruikt. *(Christa stoot kwaad Bertha aan)*

Jans: *(heel zielig)* Ja... ik ben nog even langs de scheerbaas geweest. Met de duurste parfum heb ik me laten behandelen. Ik wil er echt eens een beetje netjes bijlopen. En eh... als juffrouw Irene nog een ritje met het paard wil maken, dan help ik je graag aanspannen.

Irene: Oh... heel graag... Ik ga mij direct omkleden. *(gaat vlug af)*

Jans: *(kijkt haar verliefd na, loopt naar de deur, maar komt terug, tot Bertha)* Was Anton Strieker hier net nog?

Bertha: Hij is naar het jonge paard in de stal gegaan.

Jans: Hij moet hier op mij wachten. Ik kom zo terug. *(gaat af)*

Christa: *(nu fel tegen Bertha)* Nou, nu heb je het zelf gezien. Nu hoef je niet meer te twijfelen.

Bertha: *(afwerend handgebaar)* Ach, laat toch. Het is maar een klein vuurtje, dat dooft vanzelf weer. Wat ik je zeg. *(gaat af)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto